

คุยสบายๆ
 สไตล์ประกาศ

ศุภจักร เอิบประสาทสุข
 suppachark@gmail.com
 ประกาศ ต้นพืษุภย์กัณฑ์
 บสอ. กอวอศ

กระแสลมจีน บนคาบสมุทรเกาหลี (ภาคจบ)

ในคอลัมน์ที่แล้วผมกล่าวถึงความเป็มาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ได้ทำให้คาบสมุทรเกาหลีแบ่งออกเป็นสองชาติเหนือใต้ในปัจจุบัน ตลอดจนอิทธิพลของชาติมหาอำนาจให้ความช่วยเหลือทางด้านการทหารแก่ทั้งสองชาติ และพัฒนาการอย่างก้าวกระโดดของจีนทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านเทคโนโลยีการทหารที่ใกล้เคียงกับของสหรัฐยิ่งขึ้นทุกๆ วัน ความสัมพันธ์ของจีนกับเกาหลีเหนือในอดีตเป็นเหมือนพี่ชาย (เช่นเดียวกับสหภาพโซเวียต) ในฐานะชาติคอมมิวนิสต์ภาคใต้ได้ส่งกำลังเข้าช่วยเกาหลีเหนือร่วมรบในช่วงสงครามเกาหลี แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไปโลกของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

ปี 2535 จีนและเกาหลีใต้ประกาศฟื้นฟูความสัมพันธ์ และจีนได้เริ่มยอมรับการมีตัวตนอยู่ของประเทศ “เกาหลีใต้” จากที่เดิมจีนมองว่ามีเพียง “เกาหลีเหนือ” เป็นประเทศเดียวบนคาบสมุทรเกาหลี กลับกันเกาหลีใต้เองก็ได้เริ่มรับรองประเทศจีนในฐานะ “สาธารณรัฐประชาชนจีน” จากที่เดิมที่มองว่า “สาธารณรัฐจีน” หรือ “ไต้หวัน” ต่างหากที่เป็นประเทศจีนจริงๆ

อนึ่ง แนวทางการดำเนินนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของทั้งสองชาติในช่วงก่อนหน้านั้นก็ออกมาในทางคล้ายคลึงกันพอสมควร โดยมีนโยบายการดำเนินเศรษฐกิจแบบเปิดของเติ้งเสี่ยวผิง เป็นแก่นในฝั่งจีน และนโยบายการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมและการส่งออกของปาร์กชุงฮี อดีตประธานาธิบดีในฝั่งเกาหลีใต้ ผู้อยู่เบื้องหลัง “ปาฏิหาริย์แห่งแม่น้ำฮัน” ที่ได้ทำให้เศรษฐกิจของเกาหลีใต้เติบโตอย่างก้าวกระโดด และได้เป็นจุดพลิกผันสำคัญทางธุรกิจของ “แจโบล” (Chaebol)

ที่เรารู้จักกันดีในปัจจุบัน เช่น ชัมซุง และ Hyundai เป็นต้น จากนั้น การค้าระหว่างสองชาติก็เติบโตแบบก้าวกระโดด และยิ่งมากขึ้นไปอีกในปี 2544 เมื่อจีนได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) โดยในปี 2548 การค้าระหว่างสองประเทศ ทะลุ 100 พันล้านเหรียญสหรัฐ ปี 2554 ตัวเลขดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็น 200 พันล้านเหรียญสหรัฐ และล่าสุดตัวเลขสิ้นปี 2556 อยู่ที่ 275 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งเริ่มเข้าใกล้ตัวเลขระหว่าง ญี่ปุ่นกับจีนที่ 315 พันล้านเหรียญสหรัฐ แม้ว่าญี่ปุ่นจะมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่าเกาหลีใต้ประมาณ 2.7 เท่า และเริ่มค้าขายกับจีนก่อนหน้าเกาหลีใต้มาก่อนหลายสิบปี ส่วนด้านเกาหลีเหนือกับจีนนั้นมีเพียง 6.54 พันล้านเหรียญสหรัฐเท่านั้น คาดว่าสิ้นปีนี้ ตัวเลขการค้าระหว่างเกาหลีใต้และจีนน่าจะขึ้นมาถึง 300 พันล้านเหรียญสหรัฐ และถ้าหากไปถามเกาหลีใต้บ้าง ตัวเลขการค้ากับจีนเพียงประเทศเดียวนั้น แชนตัวเลขการค้ากับญี่ปุ่น และกับสหรัฐสองประเทศรวมกันไปนานแล้ว

แง่การทูตซับซ้อนมาก เพราะจีนคงเป็น “พี่ชาย” ของเกาหลีเหนือ ดังนั้นการที่จีนจะสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีใต้อย่างออกนอกหน้าอาจยังเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ลึกลับกว่าปีที่ผ่านมา มีหลายครั้งที่จีนยังคงเป็นตัวกลางสำคัญ ในการประชุม Six-Party Talk ในประเด็นของอาวุธนิวเคลียร์ และสันติภาพในระดับภูมิภาค ตลอดจนจนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยหลัก บนความขัดแย้งระหว่างสหรัฐและเกาหลีเหนือด้วย จะว่าไปแล้วการมีอยู่ของประเทศเกาหลีเหนือตลอดจนสถานภาพ “พี่ชาย” ที่จีนมีก็คือ “โพลับ” ที่ชาติอื่นใดในโลกโดยเฉพาะเกาหลีใต้และสหรัฐต้องพิจารณาอย่างรอบคอบบนเวทีการทูต

แม้ว่าความสัมพันธ์ของจีนกับเกาหลีเหนือยุค “คิมจองอิล” ดูเหือดแห้งไปเมื่อเทียบสมัยพ่อ “คิมจองอิล” การแสดงออกต่อประชาคมโลกถึงการพิจารณาทางเลือก ถ้าหากต้องเลือกระหว่าง “เหนือ” หรือ “ใต้” ก็เป็นเรื่องละเอียดอ่อน และมีเพียงเส้นบางๆ ตรงกลางเท่านั้นที่จีนจะเดินได้โดยไม่สะดุด

ความซับซ้อนนี้ยิ่งเป็นทวีคูณเพราะบนเวทีโลกนั้นยังมีสหรัฐเป็นอีกหนึ่งตัวละครสำคัญอยู่ด้วย โดยความสัมพันธ์ระหว่างเกาหลีใต้กับสหรัฐนั้นได้มีมาตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว และดูเหมือนจะมีความแน่นแฟ้นมากขึ้นไปอีกในสมัยของ “ปาร์กกินเฮ” ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นลูกสาวคนโตของปาร์กชุงฮี อดีตประธานาธิบดีผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย โดยเธอได้ประกาศจุดยืนเพื่อภารกิจสำคัญ ซึ่งก็คือแผนการรวมชาติ (Reunification) บนคาบสมุทรเกาหลีอีกครั้ง

“ปาร์ก” ได้รับการสนับสนุนจากชาวเกาหลีเองและนานาชาติ

จนถึงขั้นที่สภาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติเอกฉันท์ปี 2556 ออก Resolution 2094 นโยบายต่อเกาหลีเหนือเพื่อ สนับสนุนภารกิจของเธอ ดังนั้นในสายตาของจีนและสหรัฐอเมริกา ความสำคัญของเกาหลีใต้ในฐานะตัวกลางสำคัญที่จะกำหนด บทบาทความมั่นคงในอนาคตของภูมิภาคได้ยกระดับขึ้นมาทันที และไม่น่าแปลกใจที่ในระยะหลังมานี้ทั้งลีจิ้นผิงและโอบามามี บทบาทกระชับความสัมพันธ์กับเกาหลีใต้อย่างมาก

ถ้าวันนี้คุณคือ ปาร์กกินเฮ คุณจะทำอะไร เมื่อสหรัฐในฐานะพันธมิตรมาช้านาน และจีนในฐานะคู่ค้าสำคัญ ในฐานะเพื่อนบ้าน และในฐานะ “พี่ชาย” ของเกาหลีเหนือ เข้ามาจับ คุณพร้อมๆ กัน ถ้าให้ผมเดา งานนี้คงต้อง “ก๊าก” ครับ เช่นเดียวกับลีจิ้นผิง ปาร์กกินเฮ เองก็มีทางเดินตรงกลางแคบๆ ให้เดินเช่นกัน โดยมีเป้าหมายสำคัญคือความมั่นคงในระยะยาวของชาติเกาหลี หาก Reunification เกิดขึ้นจริง ซึ่งถ้าหากทำได้ สำเร็จนี้อาจเป็นผลงานชิ้นโบแดงแห่ง “ตระกูลปาร์ก” ที่ยิ่งใหญ่ ไม่แพ้พ่อของเธอก็เป็นได้...น่าติดตามครับ

